

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9CoCsp/68/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2314224468
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Gavalcová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2314224468.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Renáta Gavalcová a sudcov: JUDr. Martin Holíč a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: M. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., o zaplatenie sumy 2.883,61 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 7. novembra 2016, č.k. 10C/486/2015-75, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku II. a v závislom výroku III. o náhrade trov konania r u š í a vec mu v zrušenom rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.883,61 eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 15.10.2014 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo výroku II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol a vo výroku III. rozhodol, že žalobcovi súd priznáva náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou ustanovení § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b) a d), § 9 ods. 1, 2, 6, § 11 ods. 1 písm. a), b), zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu 15.05.2013, § 565, § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, § 369 ods. 3 Obchodného zákonníka, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

3. Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že úverovú zmluvu zo dňa 15.05.2013 súd považoval za spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Po preskúmaní úverovej zmluvy z pohľadu či obsahuje náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného k 15.5.2013, súd zistil, že zmluva neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k/ citovaného zákona). Zmluva obsahuje len údaj o počte splátok 120, výšku mesačnej splátky 54,40 Eur. Zo zmluvy preto nie je zrejmé, aká časť splátky je určená na splátku istiny a aká na splátku úroku. Táto skutočnosť nevyplýva ani z ďalších listinných dôkazov predložených žalobcom. Podľa názoru súdu táto zákonná náležitosť nemôže byť v spotrebiteľskej zmluve naplnená len uvedením súhrnnej výšky mesačnej splátky. Nakoľko ide o náležitosť stanovenú priamo zákonom, argument žalobcu, že uvedenie podrobného rozpisu splátok istiny a úrokov za celé obdobie splatnosti úveru by znamenalo neúmerné rozšírenie rozsahu zmluvy, súd považoval za irelevantný. Pre absenciu uvedenej náležitosti je preto nutné úver v zmysle ust. § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov. Súd mal za preukázané, že žalovanému bola ako úver poskytnutá čiastka 3.000,- Eur, pričom však žalobca ani žalovaný nepreukázali, kedy a v akej časti došlo k úhrade jednotlivých splátok, preto súd žalobe v časti zaplatenia istiny vo výške 2 883,61 Eur vyhovel. Pokiaľ ide o nárok na úroky z omeškania vo výške 5% / výška dohodnutá v zmluve/ z nesplatennej istiny, súd ich žalobcovi priznal odo dňa 15.10.2014. Vo zvyšnej časti súd nevyhovel žalobe a zamietol ju v časti zaplatenia vyčíslených nezaplatených úrokov, sankčných

poplatkov, poplatkov za upomienky, zmluvného úroku za nezaplatenú istinu, nakoľko v zmysle vyššie uvedeného považoval úver za bezúročný a bez poplatkov. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p., kde žalobca ako vo veci úspešný účastník má právo na náhradu trov konania v pomere úspechu 100% Eur voči žalovanému.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca a to v časti, kde bol jeho návrh zamietnutý a žiadal, aby odvolací súd v zmysle ustanovenia § 388 CSP rozhodnutie v napadnutom rozsahu zmenil a žalobe vyhovel, ako aj priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania. Odvolanie podal z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. h) CSP, keď je toho názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nestotožnil sa s argumentáciou súdu prvej inštancie uvedenú v odôvodnení napadnutého rozsudku, že úverová zmluva je v rozpore s § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. <., a preto sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov, nakoľko neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú aj obchodné podmienky banky (VOP) a niektoré z náležitostí, ktoré má podľa právnych predpisov obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere sú uvedené v samotnom texte zmluvy a ďalšie náležitosti vo VOP. Uviedol, že výška mesačnej splátky, počet a termíny splátok sú uvedené v samotnom texte zmluvy, z čoho je zrejmé, že počet, termíny splátok istiny a aj úrokov sú rovnaké, sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky, čo platí aj pre údaj o výške splátky. Počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere bezplatne poskytne spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, v ktorej sú uvedené splátky, ktoré sa majú zaplatiť, lehoty a podmienky ich úhrady, vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny a úrokov vypočítaných podľa úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru. Tieto informácie poskytuje už v rámci poskytovania informácií pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere prostredníctvom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere. Anuita a anuitné splácanie sa definuje ako pravidelné plynutie pevne stanovených platieb počas určitej špecifikovanej doby a anuitná splátka zostáva počas celej doby splácania rovnaká, skladá sa zo splátky istiny a splátky úroku a jej výška sa nemení, plynule sa mení výška a pomer istiny a úroku. Informáciu, že splácanie spotrebiteľského úveru prebieha formou mesačných anuitných splátok a že rozdelenie splátok na istinu a úroky úveru obsahuje amortizačná tabuľka banka klientovi poskytuje už v rámci poskytovania informácií pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere prostredníctvom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere. V prospech argumentácie banky svedčí aj rozsudok európskeho súdneho dvora z 09.6.2016 vo veci C-42/15 vo veci HOME Credit Slovakia, a.s. proti P. T., zo záverov ktorého vyplýva, že článok 10 ods. 2 písm. h/ a písm. i/ Smernice európskeho parlamentu a rady 2008/48/ ES sa majú vykladať v tom zmysle, že amortizačná tabuľka nemusí byť súčasťou zmluvy o úvere (body 58 a 59 návrhu). Z čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice č. 2008/48 vyplýva, že tento sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Zo Smernice č. 2008/48 vyplýva, že spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný, v akých termínoch, alebo kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si svoju povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

5. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech, keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutých častiach vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP (rozsudok odvolacieho súdu zo dňa 22.01.2019 č.k. 9Co/95/2018-114).

6. Na dovolanie žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 30.06.2020 č.k. 2Cdo/161/2019 rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 22.01.2019 sp. zn. 9Co/95/2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd SR zdôraznil, že v preskúmvanej veci dovolateľ opodstatnene namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Táto nesprávnosť bola daná posudzovaním veci podľa nesprávnej právnej normy a to podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z., keď dovolací súd uzatvoril, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie Zákona o spotrebiteľských úveroch hovorí o výške, počte, termínoch splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke, t.j. k istine, úrokom a iným poplatkom osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky.

Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ uvádza pojmy výška alebo počet či termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je za použitia eurokonformného výkladu potrebné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. Z dôvodovej správy k ZoSÚ v žiadnom prípade nevyplýva, že by zámerom zákonodarcu bolo ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) tohto zákona sprísnilo požiadavku zakotvenú v Smernici teda to, aby zmluva o úvere upravovala výšku, počet a termíny splátok ako súboru, ktorý zahŕňa istinu, úroky aj iné poplatky. Podľa presvedčenia dovolacieho súdu zohľadňujúceho aj účel zákona, ktorý je vyjadrený v dôvodovej správe, teda v ustanovení § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch neupravuje požiadavku odlišnú od toho, ako ju vymedzuje článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice. V danom prípade z tabuľky v bode 1.2. zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným je zrejme výška úveru, druh a účel úveru, typ a výška úrokovej sadzby, výška poplatku za poskytnutie úveru za správu úverového účtu a za poistenie schopnosti splácať úver, výška anuitnej splátky, termín splatnosti prvej anuitnej splátky, počet anuitných splátok, periodicita a termín splatnosti anuitnej splátky, splatnosť úveru ako aj celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť, t.j. súčet výšky úveru a celkových nákladov klienta spojených s úverom. Klient potvrdil, že mu banka poskytla informácie o úrokovej sadzbe, poplatkoch a nákladoch súvisiacich s úverom, potvrdil, že sa pred uzatvorením zmluvy oboznámil s jej súčasťami. Vzhľadom na skutočnosť opodstatnenosti námietky dovolateľa, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení v takej otázke (splnenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcej z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, ktorá je podkladom pre záver o tom, či poskytnutý spotrebiteľský úver je alebo nie je bezúročný (§ 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ) Najvyšší súd SR uzatvoril, že dovolanie žalobkyne smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie nielen prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ale zároveň je aj dôvodné (§ 432 ods. 1 CSP).

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“), znova celú vec opätovne preskúmal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný pritom právnym názorom najvyššieho súdu (z jeho tzv. zrušujúceho rozhodnutia) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku vráťane závislého výroku o náhrade trov zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP) a vec mu v zrušenom rozsahu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

8. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správneho postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti, v ktorej súd žalobu zamietol (úroky vo výške 199,55 eur, poplatky 4,41 eur a 60,- eur, úrok 17,9% z nezaplatených istín od 15.10.2014 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov vo výške 199,55 eur od 15.10.2014 do zaplatenia) a vyriešenie otázky, či súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď určil, že predmetná zmluva o úvere zo dňa 15.05.2013 uzatvorená medzi sporovými stranami je bezúročná a bezpoplatková, nakoľko neobsahuje podstatnú náležitosť zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. a preto je v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) cit. zákona bezúročná a bezpoplatková.

9. Súd prvej inštancie správne kvalifikoval právny vzťah založený zmluvou medzi žalobcom a žalovaným ako vzťah založený spotrebiteľskou zmluvou, keďže táto spĺňala definičné znaky takejto zmluvy, ako aj definičné znaky subjektov spotrebiteľskej zmluvy.

10. Odvolateľka namietala, že nie sú dané žiadne právne relevantné dôvody, ktoré by spôsobovali bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru na základe úverovej zmluvy uzavretej medzi stranami.

11. Žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzatvorili dňa 15.05.2012 úverovú zmluvu, ktorou žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 3.000,- eur s dohodnutou ročnou úrokovou sadzbou 17,90 %, pravidelnými mesačnými splátkami po 54,40 eur v počte 120 splátok každá splatná do 15. dňa kalendárneho mesiaca, RPMN v sume 20,96 %, priemernou RPMN 18,86 %, s konečnou splatnosťou 15.15.2023.

12. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide

vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

13. Súd prvej inštancie posúdil nárok žalobcu podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej aj „zákon o spotrebiteľských úveroch“) upravujúceho zmluvu o spotrebiteľskom úvere (§ 1 ods. 2), keď poukázal na to, že v prejednávacom prípade právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným je od svojho vzniku vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú spotrebiteľské zmluvy (§ 52 a nasl.).

14. Uzavretú zmluvu o úvere aj odvolací súd hodnotí za zmluvu spotrebiteľskú tak, ako to uzavrel správne aj súd prvej inštancie, a nespochybnil ani žalobca. Žalobca ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver žalovanému, ktorý nekonal v rámci predmetu svojho povolania alebo podnikania. Predmetom zmluvného vzťahu bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru za podmienok dojednaných v úverovej zmluve. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné. Okrem toho v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Z uvedeného potom vyplýva, že právny vzťah medzi účastníkmi úverovej zmluvy ňou založený je nevyhnutné posudzovať podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, a to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka). S poukazom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat lex generalis*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon o spotrebiteľských úveroch, ako aj ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, je nevyhnutné predmetný právny vzťah posudzovať podľa citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

15. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej aj „smernica“) zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia.

16. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. i) smernice zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. Amortizačná tabuľka uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady; amortizačná tabuľka obsahuje rozpis každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o úvere.

17. Podľa čl. 10 ods. 3 smernice, keď sa uplatňuje odsek 2 písm. i), veriteľ sprístupní pre spotrebiteľa výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere.

18. Súdny dvor Európskej únie v rozsudku zo dňa 9. novembra 2016 vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová (ďalej aj „rozsudok vo veci C-42/15“) konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (bod 50. rozsudku), článok 10 ods. 2 písm. h) smernice stanovuje, že zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia (bod 52. rozsudku). Ďalej konštatoval, že z článku 10 ods. 2 písm. i) a článku 10 ods. 3 smernice vyplýva, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy

odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53. rozsudku), že pokiaľ ide o zmluvy patriace do pôsobnosti smernice 2008/48, členské štáty by nemali ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré táto smernica neupravuje, ak táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia v oblasti, do ktorej patria tieto povinnosti (bod 55. rozsudku). Tiež konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave (bod 59. rozsudku).

19. Rozsudok vo veci C-42/15 konštatoval, že smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 smernice. Aj so zreteľom na to sa v praxi všeobecných súdov Slovenskej republiky vyskytujú (resp. vyskytovali) pochybnosti o tom, či textu „zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia“ (článok 10 ods. 2 písm. h) smernice) obsahovo zodpovedá text „zmluva o spotrebiteľskom úvere ... musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“ (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch). Ako už bolo uvedené, úmyslom zákonodarcu, ktorý zreteľne vyjadril aj v úvodnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, bolo transponovať smernicu v celom rozsahu. Zámerom zákonodarcu teda bezpochyby nebolo, aby novo prijímané ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 smernice.

20. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje tiež na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k danej otázke, a to uznesenie sp. zn. 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.4.2018. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v tomto rozhodnutí tiež venoval výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) (písm. l) od 1.4.2015 do 30.4.2018) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého je zrejma možnosť a tým aj nutnosť eurokonformného výkladu daného ustanovenia s poukazom na článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS. Z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.4.2018 vyplýva: „Pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadáť na istinu, istinu, úverový úrok a iné platby“.

21. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu vrátane citovanej judikatúry potom predmetná zmluva o úvere obsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, teda výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a záver súdu prvej inštancie o tom, že predmetný spotrebiteľský úver sa považuje v dôsledku absencie tohto údajov za bezúročný a bez poplatkov podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona potom nie je opodstatnený a dôvodný. Vzhľadom na opodstatnenosť odvolacej námietky, že preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení o otázke splnenia náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcej z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ktorá je podkladom pre záver o tom, či poskytnutý spotrebiteľský úver je alebo nie je bezúročný podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, odvolací súd uzatvára, že odvolanie žalobcu je v tomto smere dôvodné.

22. Vzhľadom potom na nesprávny právny záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru pre absenciu obligatórnej náležitosti zmluvy o úvere, ktorou je výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, sa potom súd prvej inštancie nezaoberal právnou a vecnou dôvodnosťou žalobcom uplatňovaných úrokov a úrokov z omeškania (aj kapitalizovaných), poplatkov zo spotrebiteľskej zmluvy a v tomto smere nevykonal ani potrebné dokazovanie nevyhnutné pre rozhodnutie veci. V tejto súvislosti odvolací súd odkazuje na ustanovenie § 295 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého v danom spore, ktorý je sporom s ochranou slabšej strany, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, pričom súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí takýto dôkaz.

23. S poukazom na vyššie uvedené bolo potom nevyhnutným, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo výroku II. a v závislom výroku III. o náhrade trov konania zrušil (§ 389 ods. 1 písm. b), c) Civilného sporového poriadku) a vec vrátil súdu prvej inštancie v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

24. Povinnosťou súdu prvej inštancie, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, tak bude v ďalšom konaní postupovať pri posudzovaní predmetu sporu a rozhodovaní o uplatňovanom nároku žalobcu (v zostávajúcej časti) v súlade s prejednacou zásadou civilného sporového konania. Pri vykonávaní dokazovania bude súd prvej inštancie okrem prejednacej zásady a zásady kontradiktórnosti konania, aplikovať i zásadu predvídateľnosti postupu súdu ako i prihliadať na špecifiká tzv. spotrebiteľských sporov ako sporov s ochranou slabšej strany (§ 290 CSP a nasl.). Súd prvej inštancie pri písomnom vyhotovení rozhodnutia bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo určité a presvedčivé, s uvedením obsahových náležitostí podľa § 220 ods. 2 CSP, vrátane uvedenia použitých prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal a ako ich vyhodnotil, prípadne prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania. Svoj právny záver zdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalobkyne, dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

25. Pri výklade vnútroštátneho práva bude súd prvej inštancie dodržiavať požiadavku eurokonformného výkladu dotknutých ustanovení právnych noriem, i s prihliadnutím na prelomové rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie, tak aby výklad vnútroštátneho práva bol zlučiteľný s cieľmi smernice (porov. rozsudok Súdneho dvora EÚ C-331/18 TE proti POHOTOVOST s.r.o. z 5. septembra 2019). Výklad právnej normy únie, podaný Súdnym dvorom EÚ pri výkone svojej právomoci, objasňuje a spresňuje význam a dosah právnej normy tak, ako sa musí alebo by sa mala chápať a uplatňovať od okamihu, keď nadobudla účinnosť. Takto vykladaná právna norma môže a musí byť uplatňovaná súdom aj na právne vzťahy, ktoré vznikli a boli založené po nadobudnutí účinnosti tejto právnej normy a pred vydaním rozsudku týkajúceho sa žiadosti o výklad (porov. rozsudok Súdneho dvora EÚ C-331/18). Súdnym dvorom Európskej únie v rozhodnutí C-42/15 taktiež konštatoval, že iba porušenie povinnosti veriteľa, ktorá má podstatný význam v zmysle smernice, môže byť sankcionované podľa vnútroštátnej právnej úpravy zánikom nároku veriteľa na úroky a poplatky. Musí sa pritom jednať o neuvedenie takej obsahovej náležitosti zmluvy o úvere, ktorá môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.

26. V prípade posudzovania nároku žalobcu na zaplatenie zmluvných úrokov po zosplatnení úveru (popri úrokoch z omeškania) zohľadní, že NS SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/42/2020 dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Preukázaný skutkový stav na základe vykonaného dokazovania, súd prvej inštancie podriadi pod platnú právnu úpravu, v zmysle ktorej je dlžník povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov (§ 502 ods. 1 Obch. z.) a konečný okamih povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov zodpovedá dohode zmluvných strán o zmluvnom úroku pri riadnom plnení povinnosti dlžníka, zaplatiť tento zmluvný úrok ako cenu peňazí.

27. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie o nároku na náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

28. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).